

Ни проблем Косова не може се решити његовим потискивањем и наметањем друге теме – потписивањем СС, јер се потписивање Споразума непосредно тиче Косова и целовитости Србије

Потписивање *Споразума о стабилизацији и придруживању* отвориће озбиљне проблеме у Србији, посебно када се има у виду да је он суштински повезан са решењем косовског проблема. Није тешко закључити какав ће бити будући однос Брисела према кључном државном питању Србије када се има у виду да је он ни до сада није уважавао као признату чланицу УН.

У решавању статуса Косова, Брисел је подлегао интересима САД и НАТО-а. Прихватио је политику силе и ароганције уместо преговора и компромиса. Политика двоструких стандарда заменила је поштовање међународног права. Он није уважавао легитимне интересе Србије. Најдрастичнији примери су самовољна агресија на Србију 1999. године, опструкција преговора између Београда и Приштине, подстицање косовских Албанаца на једнострано проглашење независности, признавање тог нелегалног и нелегитимног чина, слање мисије Еулекс на територију Србије, кршење међународног права, мешање у унутрашње ствари земље, свесно избегавање да се призна угроженост елементарних људских права Срба на Косову и Метохији итд.

Мада је Брисел такав однос према Србији покушавао да увије у вео високих европских вредности, није се ту радило о поштовању универзалних норми, него о приземним и прагматичним политичко-војним интересима који не уздижу, него руше те норме. Стога се према ЕУ не треба односити као према табуу. Недопустиво је сваки лош гест Уније према Србији оправдавати њеном недодирљивошћу. Уместо тога, морамо раздвојити шта су заиста високе европске вредности, а шта себични прагматизам бирократа ЕУ, шта треба, а шта не треба да прихватимо од оног што Брисел нуди и чини према Србији.

Интереси Србије не поклапају се увек са интересима ЕУ. У процесу придруживања не

можемо се руководити првенствено интересима водећих земаља ЕУ, САД и НАТО-а. Није сарадња то да се Србија одриче својих интереса увек када се они не поклапају са њиховим. Тако се ни проблем Косова не може решити његовим потискивањем и наметањем друге теме – потписивањем ССП, јер се потписивање Споразума непосредно тиче Косова и целовитости Србије.

Од тренутка када је ССП парафиран, до данас, суштински су се измениле околности. Издвајају се два аспекта те суштинске промене. Један се тиче фактичког понашања ЕУ и њених званичника, а други тумачења одредби Споразума.

Подсетимо се: ССП је парафиран у новембру, у фебруару је уз подршку САД, НАТО и чланица ЕУ дошло до једностраног проглашења независности Косова, затим његовог признања од водећих земаља ЕУ. Земље Европске уније које су противправно признале наводну косовску независност директно су прекршиле парафирани Споразум. Потом је уследила одлука о самовољном и нелегалном слању мисије Еулес на територију Србије. Овим последњим чином, ЕУ је недвосмислено показала да не поштује њен суверенитет и територијални интегритет. То потврђују, како изјаве, тако и сами поступци званичника Уније. Солана одлази у Приштину да ода признање независности Косова, Рен говори о подршци независном Косову од ЕУ и потреби да Србија има добре суседске односе са Косовом, француски председник Саркози, као и британски премијер Браун још одраније истичу да ће нови услов за улазак Србије у ЕУ бити признање независне државе Косово итд. Званичници ЕУ фактички се односе према Косову као према независној држави.

Један део заговорника безусловног потписивања Споразума у земљи истиче да се он позива на Резолуцију 1244 и да је тиме загарантована неповредивост државног суверенитета и територијалног интегритета Србије. Кад би заиста било тако, онда би то потврдили сами званичници ЕУ. Они то, међутим, не потврђују. Пошто заговорници потписивања Споразума по сваку цену у земљи нису овлашћени од ЕУ да га тумаче, њихово тумачење не може бити веродостојно па, самим тим, и не значи ништа.

С друге стране, ЕУ недопустиво произвољно и тенденциозно тумачи Резолуцију 1244. Одлуку о слању мисије Еулес заснива на ставу из Резолуције у коме се говори о томе да генерални секретар УН може позвати на Косово међународну мисију, иако је јасно да се то односи на већ постојећу мисију УН, а генерални секретар никад није позвао Еулес. Да ствар буде још гора, званичници ЕУ свесно избегавају да наведу како се у том истом ставу говори о суштинској аутономији Косова у Србији, а не о независној држави. Државе ЕУ које су признале једнострану независност цинично тврде да су то урадиле на основу и поштујући Резолуцију 1244 Савета безбедности УН. Ако већ имамо пример

Споразум без гаранције

Пише: Миле Савић
среда, 30 април 2008 19:56

неприхватљиво произвољног и тенденциозног тумачења Резолуције 1244, јасно је да ништа не гарантује да ЕУ сутра неће тумачити Резолуцију тако да се ССП односи на Србију без Косова.

Било би сасвим наивно веровати да ће земље ЕУ које су признале независност Косова ратификовати Споразум у уверењу да се он односи на целу Србију и тако поништити сопствено признање независности. Пре се може очекивати да ће се признање косовске независности тражити од Србије пре ратификације да би се на тај начин накнадно легализовао нелегитимни и нелегални чин признања независности.

Коначно, начин на који се званичници ЕУ односе према Србији и косовском проблему, као и начин на који тумаче акте на које се позива ССП, не даје гаранцију да ће Европска унија потписивањем ССП поштовати целовитост Србије. Потписивање Споразума је и за саме потписнике у овом тренутку само мртво слово на папиру. Оно не решава ниједан суштински проблем, али отвара многе. У крајњој линији, води дестабилизацији земље, а без дефинисања јасног односа ЕУ према целовитости Србије отвара се озбиљна опасност да земља буде потпуно препуштена на милост и немилост политичког и војног прагматизма НАТО-а, САД и неких чланица ЕУ.

Саветник председника Владе Србије

[објављено: 30/04/2008, Политика]